

Saulėta, dieną 65°, naktį 45.
Saulė teka 5:39, leidžiasi 7:55.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gegužio-May 8 d., 1971 m.

Kaina 15c

109

PRASIDEDA MARINER 8 SKRIDIMAS Į MARSĄ

PARYŽIAUS DERYBOSE KOMUNISTAI KALBA TIK APIE JAV ATSITRAUKIMĄ

PARYŽIUS. — Ketvirtadienio Paryžiaus taikos derybų sesijoje, kur jau 112 savaitę susitinka Hanojaus, Washingtono Viet Congo ir Saigono delegacijos, komunistai vėl užsispyrę reikalavo, kad Amerika pasakytų "metus, mėnesį ir dieną", kada bus išvežtas paskutinis amerikietis kareivis. Komunistai atsisako svarstyti visus kitus klausimus, kol nebus paskelbta data. Amerikos diplomatas Bruce paklausė komunistų Vietnamo atstovo paaiškinti, ką reiškia praėjusios savaitės komunistų pareiškimai, kuriuose buvo užsiminta apie karo pabaigą, jei amerikiečiai nušutų šaudę į komunistų pozicijas.

Komunistų delegatai nenorėjo nieko kalbėti apie paliaubas tik reikalavo, kad Amerika paskelbtų pasitraukimo datą. Bruce paklausė, ar Hanojus jau pasirengęs užbaigti savo seną pasaką, kad jis neturi kareivių Pietų Vietname, Laose ar Kambodijoje ir ar Hanojus pasirengęs irgi išgabenti savo kareivius, jei Amerika paskelbtų savo atsitraukimo intencijas. Jis Hanojaus delegatą atsakė, kad Bruce nesupratus jo klausimo.

Vienas sunkiausių derybų su komunistais momentų yra tai, kad jie neprisipažįsta siunčia savo kareivius į P. Vietnamą ar kitas Indokinezijos šalis. Komunistų oficiali laikysena yra ta, kad P. Vietnamo kovoja vietiniai žmonės, partizanai. Šis melas jau buvo šimtais atvejais įrodytas. Neseniai Kambodijoje komunistų paleista amerikietė korespondentė pareiškė, kad jos pagrobėjų dalinyje buvo tik keli kambodjiečiai, o visi kiti — š. Vietnamo kareiviai, vadovaujami vietnamiečių karininkų. Amerika sutinka kalbėti apie abipusį kariuomenės atitraukimą iš P. Vietnamo, tačiau Hanojus tvirtina, kad jam nėra ko atitraukti, nes jis savo kareivių P. Vietname neturi.

Amerikos karo lėktuvai su naikino šiaurės Vietname tris priešlėktuvines baterijas. Buvo pranešta, kad vienas amerikiečių lėktuvas buvo numuštas Laose, kur jis puolė Ho Chi Minh keliu. Abu lakūnai buvo vėliau išgelbėti helikopterio. Šiais metais apie 75% visų lėktuvų puolimų buvo nukreipti prieš komunistų tiekimo kelius. Kiti puolimai buvo šiaurės Vietname, atsakant į komunistų priešlėktuvines gynybos veiklą prieš neginkluotus žvalgybos lėktuvus.

Saugumo organai perauklėjo poetą

MIAMI. — Kubai pavyko "perauklėti" vieną politinį kalinį, žinomą rašytoją, poetą Herberto Padillą, 39 m., kuris 1968 m. gavo Kubos literatūros premiją už savo poezijos kūrinius. Jis kovo 20 buvo suimtas už veiklą prieš revoliuciją.

Paleistas iš kalėjimo rašytojas paskelbė viešą pareiškimą, kuriame jis apgailestauja buvus neteisingas ir nedėkingas Fidelio Castro. Jis savo klaidas sutraukė diskusijose su Kubos saugumo organais. Jis dabar noris atsilyginti vyriausybei už savo nedėkingumą ir padarytas klaidas.

Kubos spauda ir radijas plačiai paskleidė poeto pareiškimą ir jo pažadą dirbti revoliucijos ir Fidelio Castro labui.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Mūsų valdyba paskelbė, kad iš Vietnamo, sugrįžtančių kareivių laiminuose ir siuntiniuose, ateina tiek daug narkotikų, kad visi siuntiniai bus ateityje tikrinami. Vien nuo kovo 1 d. buvo rimčiau neiškant, surasti 248 narkotikų siuntiniai. Viename siuntinyje rasta 17 svarų heroino.

NEY YORKAS. — "Nuostabias pasaulio asmuo", Gallupo apklausinėje tapyje Indijos premjerė Indira Gandhi. Netoli atsilikę buvo Vokietijos kanceleris Brandt, Izraelio Golda Meir, Popiežius Paulius ir JT sekretorius U Thant. "Nuostabias pasaulio asmuo istorijoje" išrinktas JAV prezidentas Abrahamas Lincolnas. Kiti: Winston Churchill, Mahatma Gandhi, William Shakespeare ir Sokratas.

BOSTONAS. — Pakrančių Sargybos helikopteris paėmė iš sovietų laivo Atlante "Trudovaja Slava" sunkiai sužeistą jūreivį.

WASHINGTONAS. — Senato tvarkos komitetas pritarė pasiūlymui samdyti senatui ir mergaites pasiuntinius, nors iki šiol būdavo tik berniukai. Mergaitės siūlė sen. Percy iš Illinois ir sen. Javits iš New Yorko. Bus leidžiama taip pat samdyti keltuvų patarnautojas moteris.

SACRAMENTO. — Kalifornijos gubernatorius Reagan išbarė korespondentus, kurie paskelbė, kad jis nemokėjo pajamų mokesčių už praėjusius metus. Reagan sako, kad per 5 metus, kada jis yra gubernatoriumi jis sumokėjo asmeninių mokesčių 91,128 dol.

PARYŽIUS. — Kinietis, kuris Paryžiaus aerodrome buvo išvadotas iš grupės kinų, tempusį jį į lėktuvą, pareiškė norą grįžti į Kiniją. Jis iš ligoninės grįžė į Kinijos ambasada.

COOLIDGE. — Arizonoje nukrito lėktuvas, užsimušė 12 asmenų.

Kuri sistema geresnė P. Amerikai?

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Ekonominė Taryba Pietų Amerikos reikalams atmetė Kubos ir Čilės pateiktą rezoliuciją, kurioje raginama Pietų Amerikos ekonominės pažangos siekti socialistiniais metodais. Tuo klausimu įvyko ilgos ir išsamios diskusijos apie kapitalistinių ar socialistinių metodų veiksmingumą.

Kubos atstovas gyrėsi savo krašte padaryta pažanga, tačiau Brazilija, Meksika ir Argentina aiškino, kad jų padaryta eko-

AMERIKOS ŪKININKAI REIKALAUJA DIDESNIO DĖMESIO JŲ PROBLEMOMS

WASHINGTONAS. — Penktadienį Baltųjų Rūmų sode buvo atidaryta nedidelė žemės ūkio paroda ir paskelbta "saliuto žemės ūkiui" diena. Prezidentas Nixonas pradėjo rodyti susirūpinimą Amerikos žemės ūkio padėtimi. Ūkininkai, kurie paprastai remdavo respublikonų partiją ir jos konservatyvią politiką, ėmė nerimauti ir statyti reikalavimus valdžiai. Kada prezidentas prieš porą mėnesių buvo nuvažiavęs į Des Moines, jį ten su protesto demonstracijomis pasitiko ne tik studentai, bet ir grupė ūkininkų, reikalaujanti didesnių kainų už jų auginamas kiaules.

Baltųjų Rūmų sode parodoje pakviesta dalyvauti 60 ūkininkų. Jie perdusio prezidentui ūkininkų reikalavimus. O jie yra — didesnės kainos už žemės ūkio produktus. Ūkininkams gauti paskolas darosi vis sunkiau dėl bankų suvaržymų ir aukštų procentų. Sakoma, kad Amerikoje apie trys milijonai ūkininkų yra prasiskolinę bankams. Paskolas gauti ap sunkina ir tai, kad žemės vertė daug kur nukrito. Kansas valstijoje kainos nukrito 5%, o Iowoj 6%. Geriau laikosi dideli ūkiai, tačiau mažųjų tarpe pasitaiko daug bankrotų.

Kainos už mašinas, alyvą, gamtinių dujų kuro produktus vis kyla, o žemės ūkio produktų kainos vis atsilieka. Padidėjo ūkių mokesčiai. Kada už 180 akrų ūkį 1967 metais mokėsi Kansas buvo 350 dol. per metus, tas pats ūkis pernai turėjo sumokėti 700 dol. mokesčių. Infliacija palietė ir ūkininkus, kurie skundžiasi, kad jų pagaminti produktai nepabrangė. Užaugintos kiaulės pardavamos po 17 centų už svarą, o miestuose tų kiaulių mėsa pardavama nuo 50 iki 90 centų už svarą.

Ūkininkai sako, kad jei prezidentas nieko nedarys, Amerikos ūkininkai ateinančiuose rinkimuose tikrai nebus už prezidentą Nixoną. Tuo galima patikėti, nes 1970 metų rinkimuose vidurio Amerikoje, vadina moje "kukurūzų juostoje", respublikonai prarado aštuonias Atstovų Rūmų vietas ir penkias gubernatorių vietas.

nominė pažanga, nors ir kapitalistinėmis metodais, esanti dar didesnė už Kubos. Čilės delegacija šiose diskusijose parėmė Vabą, tačiau jai nepavyko savo pusę patraukti Boliviją ir Peru, kurias valdo "revoliucinės" karinės valdžios.

Nuteisė lenką už šnipinėjimą

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas išpėjo lenkų kilmės Amerikos piliečius, kad jie būtų atsargūs planuodami lankyti Lenkiją. Departamento tarnautojas Charles Bray nurodė, kad kartais Lenkijos ambasada duoda vizą norėdama "pagauti" savo buvusį pilietį, kaip įvyko su Adam Muelleriu, kuris gavo vizą, o Lenkijoje buvo suimtas, kai atvyko aplankyti savo 81 metų tėvą.

Adam Muelleris, gyvenęs Dayton, Ohio, inžinierius Lenkijos teismo buvo nuteistas 5 metais kalėjimo už tai, kad jis išdavęs prieš 13 metų Lenkijos pramonės paslaptis vakarų valstybėms. Muelleris, 48 metų, pabėgo iš Lenkijos 1958 m. Jis vakarų Vokietijoje papasakojo apie lenkų plieno liejyklą ir apie jos apylinkėje esančius karinius dalinius. Muelleris 1960 m. atvyko į Ameriką ir čia gyvena iki šių metų, kada sumanė aplankyti Lenkijoje likusį tėvą. Čia jo jau laukė lenkų saugumo valdininkai.

SASEBO. — Korėjos sąsaijose susidūrė amerikiečių karo laivai su sovietų vilkiku. Abu laivai sužaloti, tačiau žmonių aukų nebuvo.

TOKIO. — Europos valstybės nenorint pirkti dolerių, juos perka Japonija už savo jėgas. Ketvirtadienį Japonijos Bankas supirko 300 mil. dolerių.

Naujas NASA viršininkas dr. James Fletcher vadovaus aeronautikos ir erdvės tyrimų programoms.

DU VIENODI ERDVĖLAIVIAI IŠTIRS MARSO PLANETĄ IŠ KELIŲ PUSIŲ

CAPE KENNEDY. — Šiandien, 9:11 val. vakare į erdvę turi pasikelti naujas Marso planetos žvalgas — Mariner 8. Jis be įgulos pradės 6 mėnesių kelionę, kuri nuneš jį 287 milijonus mylių iki Marso. Už 10 dienų, gegužės 18 d. į kelionę bus paleistas antras visai toks pat erdvėlaivis, Mariner 9. Pirmasis pradės skrieti apie Marsą lapkričio 14 d. Abu erdvėlaiviai turėtų skrieti aplink Marsą mažiausiai 90 dienų, o gali išbūti orbitoje ištisus metus.

Čikagoje įsteigta žydų lygos grupė

ČIKAGA. — Illinois universiteto Circle Campus buvo sudarytas žydų Gynybos lygos grupė, į kurią įstojo apie 150 studentų. Čikagoje lankėsi lygos vadovas rabinas Meir Kahane. Jis ragino jaunus žydus kovoti už žydų teises, nes niekas kitas už jas nekovo.

Rabinas Kahane kritikavo pažiūrą, jog smurtas netinkamas žydų charakteriui ir tradicijoms. Jis pareiškė, kad tokia nesąmonė kilusi iš žydų bailumo. Jis nurodė, kad ir Moze nebijojęs panaudoti jėgas, kada reikėjo gintis.

Kahane pasakė, kad Amerikos jauni žydai eina kovoti už negrų teises Selmoje, Alabamoje, tačiau jie neįsijungia į kovą už savo tautos žmones Sovietų Sąjungoje. Prieš kelis metus Izraelis gavęs daug simpatijų viename pasaulyje, kai Atėnuose buvo susprogdintas Izraelio lėktuvas. Kada tačiau Izraelis pats susprogdino 13 lėktuvų Libane, pasaulio užuojauta buvo prarasta. "Kada užmušamas vienas žydas, mes gauname užuojautą, kada užmušami du žydai, gauname didesnę užuojautą, o kada užmušomi šeši milijonai — Willy Brandt važiuoja į Lenkiją, atsi-klaupia ir verkia. Mes nenorime užuojautos, tegu verčiau mus smerkia", kalbėjo rabinas Kahane.

Ragina neduoti Pakistanui ginklų

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas vienbalsiai pareikalavo, kad vyriausybė nesiųstų ginklų Pakistanui. Ši rezoliucija yra daugiau simbolinė, nes Amerika nuo kovo 25 d., kada prasidėjo bengalų sukilimas, nesiunčia Pakistanui ginklų ar amunicijos.

Rytų Pakistano gubernatorių gen. Tikka Khan spaudai pareiškė, kad Dacchoje per kovas žuvo apie 150 asmenų, o ne tūkstantčiai, kaip pranešinėjo užsienio spauda, paklausiusi Indijos skleidžiamų gandų. Pakistanas įsileido į Rytų Pakistaną grupę užsienio korespondentų, kurie praneša apie ramų Daccos miesto gyvenimą. Gubernatorius pareiškė, kad sukilėliai dideliais skaičiais pasiduoda vyriausybės kariuomenei ir sukilimas baigiasi. Per metus, jei gyventojai kietai dirbs, bus atstatytas normalus gyvenimas. Greit Dacchoje bus panaikintas draudimas naktį vaikščioti gatvėmis. Maisto Rytų Pakistane esą užtektinai, tik sunkiau su jo pristatymu, nes susprogdinti keli svarbūs tiltai ir sugadinti keliai.

Erdvėlaivių pasiuntimas reikalauja kruopštaus pasirėngimo ir labai tikslų apskaičiavimų. Erdvėlaivio kelias yra lenktas linija. Planeta nuo žemės bus, kai Mariner įeis į jos orbitą, 76 milijonus mylių atstume, tačiau su trajektorija skridami erdvėlaiviai turės atlikti 287 mil. kelių. Palyginimui, mėnulis pakeičia "tik" 238,000 mylių kelionės.

Abu Mariner laivai turi nedideles raketas, kurios gali būti penkis kartus uždegtos ir užgesintos. Du uždegimai bus reikalingi krypties pataisymams kelionėje į Marsą. Vienas uždegimas reikalingas erdvėlaivio greičio pristabdymui įeinant į orbitą ir kiti — orbitos pakeitimui. Abu laivai turės po dvi televizijos kameras, vieną jų su teleskopiniu stiklu, kuris galės fotografuoti futbolo lanko didumo objektus. Pirmasis Mariner skries apie Marsą 750 ir 10,000 mylių orbitoje, o antrasis — 530 ir 20,500 mylių orbitoje. Vienas erdvėlaivis orbita padarys kas 12 valandų, o antrasis — kas 20 su puse valandų.

Mariner platformoje bus ir daugiau įvairių instrumentų, kurie nustatys Marso planetos charakteristikas. Marsas žmonei domina jau daug šimtų metų. Praėjusio šimamejo astronomai su netobulais teleskopais įžiūrėjo Marso linijas ir skelbė, kad tai — kanalai, įkasti protėgių būtybių. Vėliau ta teorija buvo atmesta. Ir dabartiniai Mariner laivai nepasakys ar Marse yra gyvybė, tačiau daug sužinos apie tai gyvybei reikalingas sąlygas. Gal paaiškės įvairių spalvotų Marso dėmių priežastys.

Galimas daiktas, kad ir sovietai šiomis dienomis pasiųs į Marsą erdvėlaivį, nes tokia proga pasitaiko tik kas 25 mėnesiai, kada Marsas ir žemė savo orbitose apie saulę suartėja.

Graikija - Albanija atnaujina ryšius

ATENAI. — Graikija ir Albanija nutarė atnaujinti diplomatinius ryšius, kurie nutrūko prieš 31 metus. Kartais tų kaimyninių šalių santykiai būdavo gerokai įtempti, nes Graikija reikią pretenzijas į Albanijos valdomą šiaurės Epiro provinciją, kurioje gyvena daug graikų kilmės žmonių.

Graikijos santykiai su Albanija nutrūko 1940 metais, kada Italija per Albanijos teritoriją puolė Graikiją. Iki šių dienų karo stovis nebuvo panaikintas, nes nebuvo pasirašyta taikos sutartis. Pernai sausio mėnesį buvo susitarta atgaivinti abiejų šalių prekybos ryšius, o spalio mėn. buvo atstatyti tiesioginiai telefono ryšiai. Dabar bus užmegzti pilni diplomatiniai ryšiai.

VIETNAMO KARAS PRIE BALŲJŲ NAMŲ

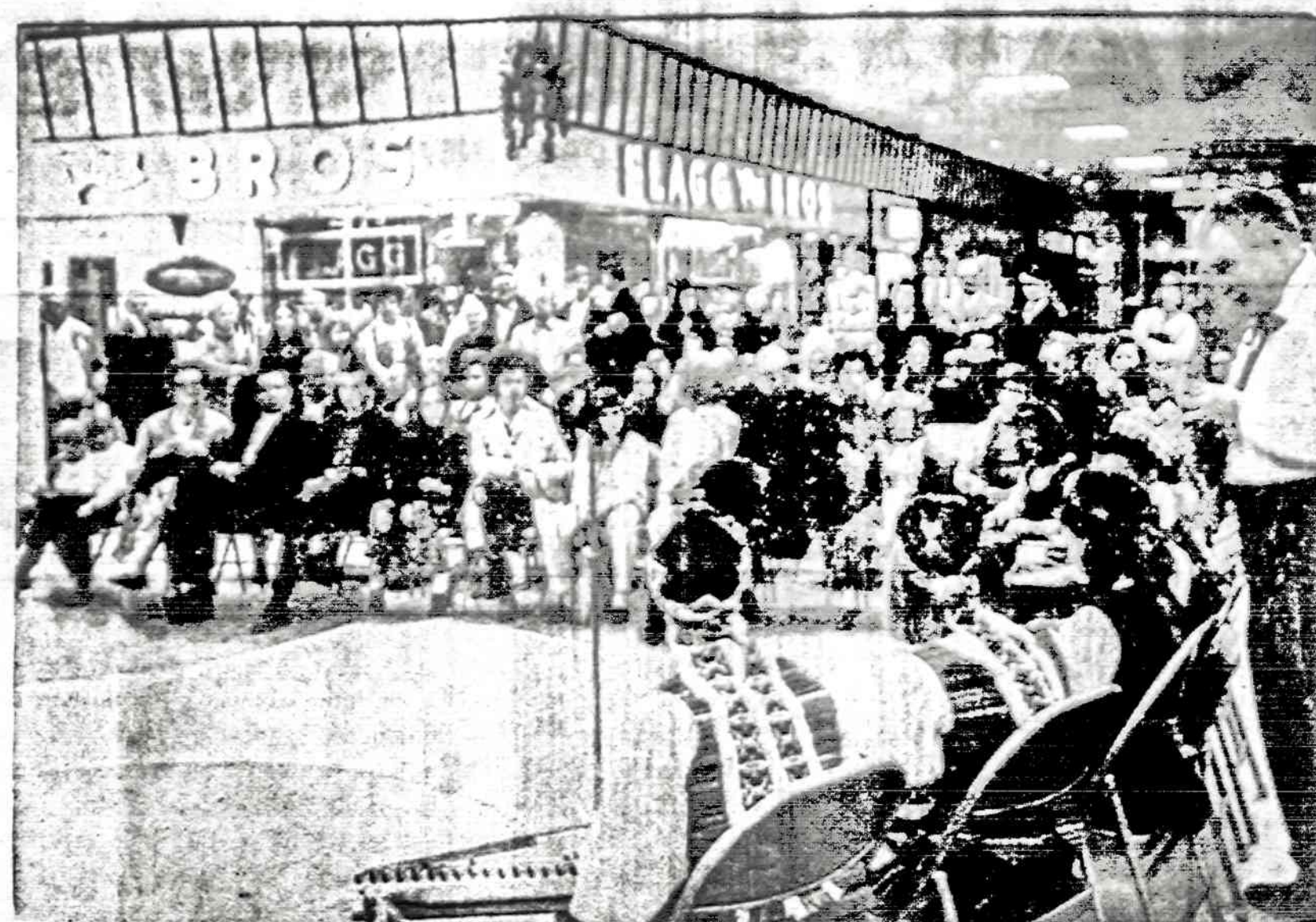
Chicago Tribun gegužės 2 d. laidoje paskelbė, United Press International korespondentės Katy Webb pasakojimus apie jos 23-jų dienų belaisvę vietkongiečių rankose. Jau antrąsį dieną ji sako, kad vietkongiečiai yra tvirti bei patvarūs.

28 metų Webb ir Japonų spaudos fotografas Toshiichi Suzuki į vietkongiečių belaisvę Comodijoje pateko balandžio 7 d. ir ten buvo išlaikyti iki gegužės 1 dienos.

Gegužės 1 dieną prieš saulę leidį, po specialiai surengtų ceremonijų, kuriose buvo pasakytos toms iškilmėms pritaikintos rėgalės prakalbos, Webb ir Suzuki iš belaisvės buvo paleisti. Perskaicius koresp. Webb pirmuosius įspūdžius, kuriuose ji pasakoja apie pasigėrėtiną vietkongiečių humanišką globą jų belaisvės metu, neskaitytą valdžios saldainiais ir šviežiais bananais. Jūs vietkongiečiai be atvangos kiekvieną dieną spaudoje, radijo bangomis ir per televizijos ekranus mus marina, plauna smegenis, kad vietkongiečiai ir šiaurės vietnamiečiai yra humaniški, tvirti, šupratingi, tolerantiški ir t. t. Tuo pačiu metu kaip įvinis kala mums į galva, kad amerikiečiai kariai yra žmogžudai — žudą vaikus, moteris, senelius ir kitus niekuo nekaltus gyventojus, kad daug kareivių yra iškrėpėliai ir visokie kito-kie. Jeigu šiuo metu negali „išaiškinti“ naujų žudynių, tai nors tuos pačius įvykius, kurie įvyko prieš keletą metų, kiekvieną dieną po kelis kartus kartojai.

Kad vietkongiečiai su Webb, kaip ji pasakoja, gražiai elgėsi, reikia patikėti. Man atrodo, jog čia nereikia būti kokių nors išminčių, kodėl jie tą toleranciją rodo. Jie iš anksto žinojo, kokio bus Webb atsiliepiamai apie juos amerikiečių spaudoje. Pirmieji tos gegutės garsai rodo, kad jie neapsiriko.

Vietnamo karas prieš keletą metų prasidėjo kažkur keli šimtai mylių nuo Saigono. Vėliau besiplėsdamas palietė patį Saigoną, o dabar pagrindinis kovos laukas yra ne prie Saigono ar kur nors Comodijoje, bet ant Baltųjų Namų slenkščio. Dėl esamos padėties negalima kalbinti vien susivėlusiu kūtėlių nei Nixono vyriausybės. Didžiausi kaltininkai dėl karo nesėkmių ir nuolatinio keliamo chaoso yra tie, kurie dirbdami prieš propagandai be atvangos kiekvieną dieną spaudoje, radijo bangomis ir per televizijos ekranus mus marina, plauna smegenis, kad vietkongiečiai ir šiaurės vietnamiečiai yra humaniški, tvirti, šupratingi, tolerantiški ir t. t. Tuo pačiu metu kaip įvinis kala mums į galva, kad amerikiečiai kariai yra žmogžudai.

Ford City centre surengtoje Lietuvių Savaitėje vienos dienos programą surengė Balio Pakšto vadovaujamas lietuviškas kanklininkas. Paveiksle matome patį Pakštą, grojantį ragą, o kanklininkas kanklinės. Foto V. Noreikos

Jie sukurstė dalį nedisciplinuotos amerikiečių visuomenės, kuri šiandieną mosikuodama vietkongiečių vėliavomis ant Baltųjų Namų slenkščio reikalauja mūsų vyriausybės besąlyginės kapituliacijos Vietname ir čia.

Kieno, jeigu ne jų, vedama nuolatinė priešui naudinga propaganda daugiausia pasitarnauja dėl Paryžiuje vedamų pasitarimų nesėkmių? Šiaurės Vietnamo ir Vietkong vadovybės nerodo mažiausio noro susitarti, tikėdamiesi, jog jiems pavyks per savo agentus demoralizuoti amerikiečių visuomenę, kuri privers Amerikos vyriausybę besąlyginiai kapituluoti.

Ne prez. Nixono vyriausybė yra kalta už nelabai sklandžiai vykstantį visišką karo vedimo perdavimą į pietų vietnamiečių rankas. Priešas, matydamas kiekvieną dieną didėjančią chaosą veikiantį amerikiečių karių morale, suaktyvino visose vietose ofenzivą. Ne Nixonas yra

kaltas, kad šiaurės vietnamiečiai nesileidžia į jokias kalbas dėl belaisvių iš abiejų pusių paleidimo. Atsakomybę yra tie kareiviai ir gegutės, kurie be atvangos veda priešui naudingą propagandą, demoralizuodami amerikiečių visuomenę, tuo pačiu keldami priešą morale ir duodami naujų vilčių karui laimėti.

Suprantama, kad Amerikos konstitucija garantuoja spaudos ir žodžio laisvę, bet kada toji laisvė panaudojama priešą naudai ir savos visuomenės demoralizacijai, anarchijos įvedimui šia me krašte, vyriausybė turėtų imtis reikiamų priemonių iš to chaoso vienokių ar kitokių būdu išbristi.

K. Radvila

Chicago praeityje, dabar ir ateityje

Paskaita Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje

Kaip spaudoje jau buvo skelbta, balandžio 22 d. (8 — 9 v. v.) Balzeko lietuvių kultūros muziejuje įvyko paskaita, tema: Chicago praeityje, dabar ir ateityje. Paskaitininką pristatė muziejaus prezidentas p. St. Balzekas, jr., o ilgesnį įvedamąjį žodį tarė muziejaus žodžio ir meno skyriaus direktorius, kuris yra lietuvių tautos istorijos — kultūros nelietuvių tarpe populiariausio komiteto narys. Tai p. A. R. Madson, žurnalistas, buvęs Chicago Tribune foto departamentų direktorius.

Prelegentas M. Patrick L. O'Malley yra baigęs Notre Dame universitetą ir mokslus gilines užsienio universitetuose. Tai plataus masto mokslininkas, mokslo įstaigų ir studentų organizacijų rėmėjas. Chicago biznesierių s-gos ir konvencijų bei pasaulinio turizmo biuro prezidentas. Kilęs jis iš So. Bostono, augęs „Darbininko“ kaimynystėje, tad ir su lietuvišiais iš mažens turėjo progos susipažinti. Turizmo organizacijos reikalais jis dažnai važinėja ne tik po Ameriką, bet po platųjį pasaulį. Jam visur esą malonu susitikti arba nors ką nors apie lietuvius patirti. Visur apie juos atsiliepiama kaip apie gerus, stropius, darbščius ir sąžiningus žmones bei savo gimtosios šalies patriotus.

Padaręs Chicago miesto praeities apžvalgą, pabrėžė, kad Chicago savo mokslo įstaigų gausumu, muziejais, kultūros, pramonės ir prekybos įstaigų gausumu bei biznio pažangumu Amerikoje pirmu. Tik Chicagoje yra tokios erdvios kaip McCormack Place, Amfiteatras ir kt. salės įvairiomis parodomis, konvencijomis ir švenčių rengti. Todėl čia kasmet įvyksta daugybė įvairių konvencijų, kurios restoranams ir viešbučiams ir kitoms prekybos įstaigoms palieka apie bilijoną dolerių. O miestui tai labai daug reiškia. Jis sprendžia, kad 1972 metais respublikonų ir kt. politinių grupių konvencijos bus surengtos Chicagoje.

Jo žinios, lietuvių savo organizuotumui, savo kultūriniam gumui ir kitais gerais ypatumais gali būti pavyzdžiu visoms kitoms etninėms grupėms. Tai esą patirta, kad iš lietuvių vieningo ir labai kul-

lapiuose skleidžiančius lietuvių tautos politines ir kultūrinės pastangas išsivaduoti iš žiauraus, jiems klanta ir smurtu primesto bolševikų rusų režimo. Linkėjo tą kovą sėkmingai laimėti. Čikagai jis pranašavo gražią ateitį, pabrėždamas, kad čia ir dirbti, ir gyventi, ir bedarbiams yra geros sąlygos, negu kur nors kitur JAV.

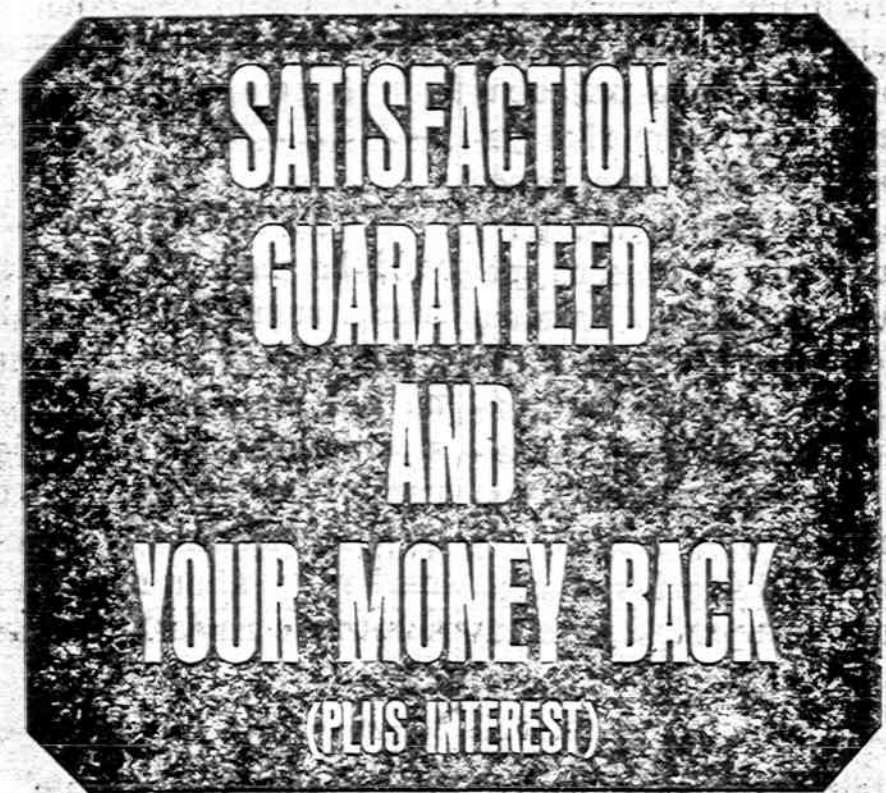
Paskaitoje dalyvavo apie 80 žmonių. Už įdomią ir turiningą paskaitą prelegentui buvo sukeltos gausios ovacijos. Po paskaitos buvo kuklios vaišės, kuriose prelegentas mielai su lietuvišiais pabendravo, pasidalino įspūdžiais bei nusifotografavo.

Prelegentui išvykus, čia pat buvo paminėtos Stanley Balzeko, Sr. 78 metų amžiaus suaktyvės. Sveikinant jį, svečiams buvo pateikta šampano ir užkandžių. Kadangi šis „pobūvis“ įvyko Jurginių išvakarėse, tai ta proga buvo pasvei-

luntas ir p. Jurgis Kasakaitis, muziejaus bibliotekininkas. Pobūvis užtruko iki 10:30 val. vakaro. (kp)

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta: išimti visas butelėles ir nuplauti lentynas, patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtum bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$149,500,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday, Friday — 9 A. M. to 8 P. M.
Saturday — 9 A. M. to 12 Noon.
Wednesday — no business transacted.

Not everyone buys Bonds for retirement.

Not anyone anyway. Especially since the new higher interest rates went into effect. U.S. Savings Bonds now pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% for the first year; thereafter 5.20% to maturity). Interest like that makes Bonds a great way to save for the extra things that make living a little bit more fun. Boats, vacations, campers, a place at the lake or in the mountains. Things you can enjoy while you're still feeling young. You can get your savings plan started by joining the Payroll Savings Plan where you work or the Bonds-a-Month Plan where you bank. Start saving now. Bonds are for more than retiring.

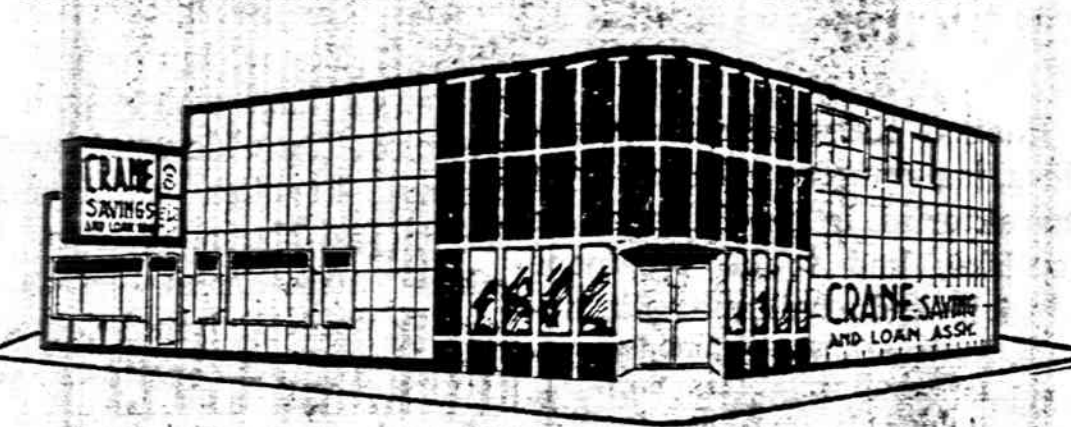

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS
5% on investment account 5 1/4% mokama vieny metų certifikatais. Maksimaliai \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome apsilankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto — 8:30 vak.;
Antradienį, penktadienį, 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį: 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždarė.

JEI JŲS NORITE SIUSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG) VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuojamas. Visi maitinai apmokami mūsų įstaigos, gavėjas NIEKO NEMOKA

Prie firmos skvyrų yra krautuvis, jose rasitė žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma skvyras atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MIKRO SKYRIAI

BROOKLYN, N. Y.	1336 BEDFORD AVE.	NY 7-2445
NEW YORK 5, N. Y.	71 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	41 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-4320
UTICA, N. Y.	943 BLEECKER STREET	RE 7-4778
FARMINGDALE, N. J.	FREEWOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA	431 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, CAL	139 So. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 12, ILL	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y.	701 HILLMORE AVE.	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	365-6780
HARTFORD 6, CONN	122-128 HILLSIDE AVE	249-6216
JERSEY CITY 1, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK MICH	11339 JOS CAMPAU AVENUE	365-6740
SO. BOSTON, MASS	394 WEST BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0304
PAHWAY, N. J.	47 E. MILTON AVE.	381-8997

MOTINA

Šis kūrinys buvo atspausdintas liter. priede ukrainiečių laikraščio "Mūsų Gyvenimas" (25 gegužio, 1946), leidž. Augsburg, Feder. Vokietijoje ir daug kartų perspausdintas kitur.

Ką aš, sena motina, galiu jums papasakoti?

Kaip plaka bei skauda širdis? — kai maldos ji kupina už savo vaikus! Kaip ji laimina juos kentėjimams ir net mirčiai? — kai žino, kad taip reikia!

Taip reikia, nes antroji Motina, liūdesio apimta, sielojasi ne mažiau už mane. O aš gi — Jos kūno dalis, mano kraujas teka gyslomis ir Jos — mano Ukrainos!

— Aš einu kautis už Ukrainą, motute — pasakė man sūnus, pasiekęs savo žvilgsniu tiesiai mano širdį.

Jo akys, šviesios ir mėlynos — kaip pats dangus. Jose tas pats skaitumas, kuris nenuodėmingu daro žodį "meilė", sykiu ir ta ugnis, kuri sustiprdo nepasitikėjimo ledą, ir ta gėlmė, kurioje gali nuskęsti mintis.

Bet man — jis tik sūnus, ir jo akys — tik mano sūnaus akys, o jose aš tematau savo jaunatvę bei laimę, jose mano praeitis ir mano ateitis.

Taip, tai tik mano sūnus. Aš, štai, glaudau ranka jo švelnius plaukus, jo aukštą kaklą, liečiuos lūpomis jo skruostus.

— Kada eini, sūnau?

— Rytai. Tėvynė šaukia. Aš nežinau, motute, ar mes nugalėsime, bet mes pratiesime kelią į pergalę. Tu juk žinai, mylimo-

ji, ką reiškia — kelias į pergalę!...

Jis vis žiūri į mane savo mėlynomis akimis — ir aš žinau tą kelią į pergalę.

— Jis nutiestas gyvų žmonių širdimis — tokiomis karštomis bei ištikimomis, kaip tavo, sūnau, ir tokiomis akimis — jaunomis bei skaisčiomis, kaip tavo. O dar tikėjimu, jėga, didvyriška drąsa ir... motinų ašaromis. Ne, mano sūnau; šios ašaros ne tik atsisveikinimo ir širdgėlos... Tai ašaros liūdesio ir meilės, rūstumo ir sykiu džiaugsmo. Tai ašaros, tekančios ugnumi — ne vandeniu.

O, širdie! — virsk trimitu, trimitu Rolando — šauk į kovą, į pergalę. Neverk, o kelk pavojui, siųsk kovon, degink ugnine srove! Lašėk žemėn kraują — ženklu pergalės! Krisk saulės spindulių ir išguldytą javą prikelk! Judink miegančius, atverk bailias širdis — negąsdink, ne liliuok, o žadink. Ir nevilgyk žemės tik mirusia rasa.

Nes aukojami jūs, sūnūs mano — mirties akivaizdoje visi kovotojai, einą su mano sūnumi, yra mano vaikai, mano sūnūs — jie atiduoda savo širdis, savo jaunystę, savo kraują, savo gyvybę — už Tave, mano Motina, Ukraina mano... Taip, mano sūnūs girdi Di-

džiojo Vado balsą ir jie visi einą jo šaukiamis, nes Jo šūkis — už Ukrainą!

Ar nugalės Jis? Aš Jį žinau ir todėl atiduodu savo sūnų.

Kas Jis? Žmogus, žinąs ukrainiečių žemės kvapą, o sykiu ir jos kentėjimus bei laisvės ilgęsi — didį skundą ant žiauriai ją mindančių priešų. Jis tikrai mātė, kaip tą žemę trypė priešų batai, jautė kaip jie žalojo mūsų gimtąją kalbą, kaip mūsų taurių minčių perlus svaidė purvan ir juos ten trypė. Jis žinojo priešų geismą apakinti mus — kad mūsų akys nematytų mūsų gimtojo krašto grožio, sukaustyti mūsų rankas — kad nepakeltų kardo prieš juos, mus žiauriai skriaudžiančius. Jis žinojo juos geidžiant užlieti mūsų sielas nuodais — kad mes taptume Ukrainos išdavikais, kad mes nusigręžtume nuo mūsų Tėvų žemės kraują pasrūvusio veido ir kad vėl nukryžiuotume Dievą mūsų širdyse... Ir jie tai darė mūsų namuose — kojomis mindė mūsų šventąsias ikonas, šaudė į mūsų dvasininkus, griovė ir degino mūsų šventoves... Ir mes turėjome tai iškentėti, nes priešai nešė tą siaubą, grasindami savo kraujuo-tais durtuvais, o juos lydėjo Ukrainos vaikų kraują dėmėtos priešų vėliavos.

Ir tuomet žmogus — taip, eilinis žmogus, net nebuves kariškiu, tapo kovotoju ir net didvyriu — paprastai, bet valdingai įsakęs:

— Už Ukrainą!...

Ir jo balsą išgirdo visi tie,

kas žinojo esą Ukrainos sūnumis — pasiėmė ginklus, priguldė prie savosios žemės ir klausėsi... Ir girdėjo tos savos žemės, Ukrainos gėlmės plakant kraują srūvančią širdį — iš jos

sėmėsi jėgas meilės bei pasiaukojimą Tėvynėi.

Viso to man, motinai, jau nereikėjo sakyti sūnui — visa tai jis jau gerai žinojo — jis buvo mano sūnus, jaunas ir dabar jau ginkluotas šautuvu. O manyje dabar liko tik Motinos širdis — aš noriu ją įdėti mano sūnaus krūtini, kad prieš šūvis kliudytų mano širdį, ne sūnaus.

— Mes nugalėsime, motute! Ir tu sutiksi mane prie mūsų vartų — ir tavo akys bus tokios tyros bei džiaugsmingos, kaip Velykinių žiburių liepsnos, nes juk skambės visų mūsų, jau laisvų šventovių varpai ir mes grįšime su iš mūsų krūtinių gelmių pergalės skambančiu himnu!...

— Už Ukrainą, už Ukrainą!...

Sūnaus, mano sūnaus balsas, galingas malda ir jėga, galutinės pergalės tikėjimo kupinas, liejosi į mano motinišką sielą — aš atsiklaupiau ir... negalėjau prisiminti maldos žodžių. Tik mano motiniška širdis ai-manavo...

Atsimenu, kad aš, jau išgyguojantį savo vienintelį sūnų palaiminau iškovoti laisvę mūsų Ukrainai — ir visoms pavergtomis Motinoms!

Iš ukrainiečių kalbos laisvai išvertė Jonas D. Česna.

Žada sušelpiti
privačias mokyklas

Illinois senato ir atstovų rūmų švietimo komitetai priėmė įstatymą, kuris duos privačioms mokykloms 30 milijonų dol. paramos. Senate įstatymas priimtas 9 — 6 balsais, o atstovų rūmuose 12 — 9. Tas rodo, kad opozicija įstatymui buvo nemaža.

Pernai ir užpernai panašūs parapijų mokyklų biliai praejo per atstovų rūmus, bet buvo atmesti senate. Oponentai sako, kad įstatymas, duodąs privačioms mokykloms lėšas, nesiderina su konstitucija, kuri atskiria valstybę nuo bažnyčios.

CTA prašo lėšų

CTA lėšų klausimą vėl svarstė Illinois senato lėšų komitetas. Čikagos atstovas sen. Robert Cherry pareiškė komitetui, kad CTA deficitas šiais metais sieks apie 29 milijonus dolerių. Jei Springfieldo seimas priimtų mero Daley pasiūlymą ir skirtų lėšų CTA re-

negali suteikti šeimai, to, ko ji pati neturi.

Tik tvirtai į savo šeimos egzistenciją šaknis įleidusi moteris motina duoda tai, ko už jokių turtus nupirkti nei kaip išgyti neįmanoma.

POV. DIRKIS

MOTERIS - MOTINA

Visose kultūrose nuo amžių pradžių moteris buvo vadinama didžiąja motina. Žeme maitintoja ir daugeliu panašiu vardu, reiškiančiu tą patį: žemę, motiną, gyvybę, arba Marjos žodžiais tariant angelo angelą lankymo metu "tebūna taip, kaip tu pasakei".

Toks pasakymas iš vienos pusės yra sąmoningas apsisprendimas, o iš kitos — savanoriška auka atiduoti savo gyvenimą naujai gyvybei. Mano supratimu čia ir glūdi pati svarbiausia priežastis, kodėl moteris nebijo motiniškos kančios. Jos prigimtis skirta naujai gyvybei teikti. Mokėjimas kantriai laukti, kentėti tai ne tas pat, kaip nieko neveikti arba nuobodžiauti. Moteriškas mas yra moters egzistencijos ašis: ar ji būtų išteikėjusi ar ne, ar turėtų vaikų ar ne. Motiniška globa silpniesiems aukojimasis, savęs užmiršimas, tai nėra tik ornamentai gyvenimui pagražinti: jie reguliuoja pasaulio širdies plakimą. O kur trūksta motiniško tarpininkavimo, ten užtenka vietos tik patiems stipriesiems. Žinoma, kad moteris savo rankose laiko rytojų. Kiek vaikai meilės bus gavę iš savo motinos, tiek jie galės jos parodyti kitiems. Vaiko siela tai ekranas: kokius jausmus ir paveikslus į ją projektuosi, tokius vėliau joje pamatysi. Motinos meilė teikia vaikui sau-

gumą ir savimi pasitikėjimo jausmą. Ji padeda pamilti žmones, gyvenimą. Pagarba žmogui, mokėjimas sugyventi, pasitenkinti tuo ką turi, nėra galimi išmokti žodžiais, tai yra laimingos vaikystės ir gero pavyzdžio vaisiai, už kuriuos didžiau sia dalimi atsakinga yra moteris — motina. Visos motinos augina ir auklėja vaikus, bet ne visos susilaukia tokių rezultatų, kokių nori. Tai didžiąja dalimi nuo jų pačių priklauso. Jei namuose nebus tik kamai plakančios motiniškos širdies, jei šeimoje nėra centro, aplink kurį suktųsi visos jos gyvenimas, nėra lyginančios įtakos, kuri švelnina visų šeimos narių nuotaikas, tegul maistas ir rūbai geriausiai bus parūpinti ir sutvarkyti, jei motina pati nesubrendusi, ji

kalam, tai CTA galėtų net sumažinti dabartines bilietų kainas penkiais centais. Tačiau CTA turinti gauti 24 milijonus dol. Illinois išdalo subsidiją.

APLANKYKITE
SAVO GIMINES
LIETUVOJE
ŠIĄ VASARĄ

Jeigu jūs planuojate šią vasarą aplankyti savo gimines Lietuvoje, jums bus idomu ir naudinga žinoti, kad Gordon Travel Service, Prudential Plaza, Chicagoje, yra numatiusi tris grupines seimų keliones į Lietuvą šią vasarą, su šiomis išvykimo datomis: liepos 6 d., liepos 29 d. ir rugpjūčio 17 dieną.

Kiekviena grupė turės 11 dienų programą Lietuvoje: 8 dienas Vilniuje ir tris dienas Druskininkuose. Laikė buvimo Vilniuje, bus pilnos dienos išvykos į Kauną ir Trakus.

Gordono Kelionių biuras rengdavo grupines seimų ekskursijas į Lietuvą per daugelį metų ir keliauninkams lietuviams jis yra gerai žinomas teikimu pirmos klasės patarnavimų už priimtinas kainas.

Norint gauti kelionių detales ir kainas, skambinkite

MR. WILLIAM BRADT,
tel. 644-3003
ir pasakykite jam pageidaujamą kelionės laiką arba užėkite!

GORDON TRAVEL RASTINE,
Prudential Plaza arkadoje,
Chicago.

Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio darbo valandomis.

1971 CHRYSLER

\$3,760 factory equipped

Chrysler Royal 4-Door Hardtop

PLYMOUTH — STARTING AT \$1,915

Service Dept. open Sat. A. M.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM

OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Mrs. PHIL PAKEL, President

TEL. GR 6-7575

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpinti fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMSTaupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Anglijoje jau buvo išrinkta gražuolė "Miss England", kuri dalyvaus Europos ir Pasaulio gražuolių varijose. Ji yra Marilyn Ward, 21 metų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kanadoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Ben-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Rašytojai sensta, bet nerašo

Rusų okupuotoje Lietuvoje viskas eina bangomis. Bet kuriuo klausimu valdovai, komitetų pirmininkai, aktyvistai išsistomis savaitėms, o kartais mėnesiams ir metais tyli, nieko nedaro ir nieko nesako. Bet kai iš rytų atsiritusi banga klausimą pajudina, tai tada susirinkimus šaukia, rašo, išmetinėja, naujus planus daro ir nešvarias palas plauna.

Iš Maskvos atsiritusi banga šį kartą palietė jaunus rašytojus. Iki šio meto retai kas prasitarė apie jaunus "tarybinius" rašytojus, o dabar šis klausimas liečiamas per Vilniaus radiją ir okupanto spaudoje. Partijos vadovybė naujai įsistiprinęs Brežnevus, matyt, nutarė pasirinkti kitus garbintojus. Chruščiova garbinusieji vyresnieji rašytojai Brežnevui nepatikimi, jis nutarė paieškoti jaunesnių plunksnų. Partijos vadovybė nutarė suaukti jaunų rašytojų suvažiavimą, kad generalinis sekretorius galėtų pasirinkti kitus veidus ir išdėstyti naujus reikalavimus. Kad jauni lietuviai rašytojai galėtų pasiūlyti savo atstovus į Maskvą, tai jie turėjo patys atlikti reikalingus formalumus — suaukti suvažiavimą ir leisti partijos vadovams parinkti atstovus į Maskvą.

Vilniuje buvo suauktas lietuvių jaunesnių rašytojų suvažiavimas. Jiems buvo pasakyta daug kalbų, o spaudovė pasirodė ir straipsnių. Paašikėjo, kad okupuotoje Lietuvoje yra apie tūkstantis jaunų rašytojų. Mokytojų, profesoriams, redaktoriams ir visiems protingesniems pareigūnams įsakyta sekti kiekvieną jaunuolį ar jaunuolę, pajėgiantį plunksną vedžioti. Kartu su pirmaisiais sovietų tankais Lietuvos įvygiai čekistai įpatin-gon globon buvo paėmę to meto rašytojus. Daugumą jų pa-laužė. Dabar okupantas tą patį rengiasi daryti ir su jau-nasiais. Atrodo, kad vyresnius okupantui pavyko lengviau palaužti, negu dabartinį jaunimą.

"Tarybinės" Lietuvos rašytojų draugijos pirminin-kas Alfonsas Bieliauskas suvažiavusiems jauniems rašy-tojams pasakė kalbą, kurioje jis padarė nepaprastai daug priekaištų. Bieliauskas negali suprasti, kodėl anks-čiau, nepriklausomos Lietuvos laikais, kai kelias į liti-eraturą buvo toks duobėtas, jauni rašytojai anksčiau su-būsdavo, negu šiandien. Petras Cvirka, eidamas 26 me-tus, parašė "Žemę maitintoją", o Salomėja Neris "Pėdas

smėlyje" parašiusi vos 27 metų sulaukusi. Kaip vienas, taip antrasis jau tada buvo subrendę rašytojai, tuo tar-pu dabartinėje Lietuvos jaunų rašytojų sąjungoje yra narių, artėjančių prie 50 metų, bet jie dar neskaityti subrendusių. Bieliauskas pareikalavo, kad jam būtų duotas kiekvieno jauno rašytojo amžius. Jis apskaičiavo, kad jaunų rašytojų amžiaus vidurkis yra 37 metai. Į jau-nų rašytojų organizaciją priimamas kiekvienas gabes-nis ir rašyti žadąs gimnazistas ar gimnazistė, bet toje sąjungoje yra ir 50 metų turinčių "jaunų" rašytojų. Bi-eliauskas rašo:

"Kodėl dvidešimt penkerių metų Kazys Boruta, dvidešimt ketverių Antanas Venclova, tokių pat me-tų Jonas Šimkus, vos po dvidešimt metų tetrų vyrai Petras Cvirka ir Kostas Korsakas kūrė ir redagavo "Trečią frontą", davė stimulą sąjūdžiui be kurio, gal būt, nebūtų įmanoma naujoji mūsų literatūros istorija, o mes, neretai sulaukę kur kas garbinges-nio amžiaus, vis dar negalime susitvarkyti su orga-nizacine jaunųjų sekijos ar kurio literatūros būre-lio veikla; kodėl taip ilgai ir kartais dirbtinai lie-kame "jauni"? (Literatūra ir menas, 1971 m. geg. 1 d., 3 psl.).

Bieliauskas, išėjęs visą sovietų čekisto stažą, jau-niems rašytojams sakytose kalboje, bando sudaryti įspū-dį, tarytum jis nežinotų, kodėl anksčiau jauni lietuviai rašytojai galėjo greičiau ir savarankiškai rašyti. Jie mo-kėjo ir galėjo rašyti todėl, kad Lietuva buvo nepriklaus-oma, o josios gyventojai buvo laisvi. Jie galėjo susior-ganizuoti į "trečią frontą", jie galėjo gauti pageidauja-mo popieriaus, jie galėjo rasti lietuvišką spaustuvę ir spausdinti, kas jiems atrodė, nauja, naudinga ir įdomu.

"Tarybinės" Lietuvos jauni rašytojai negali jokio fronto suorganizuoti, nes juos seka ne tik rusai, bet rusų tarnybon įsikinkę įvairūs bieliauskai. Jauni rašyto-jai negali suorganizuoti "ketvirtos fronto", kuriame jie galėtų laisvai išdėstyti, kas jiems krūtine spaudžia ir kas miego naktimis neduoda. Jauni rašytojai negauna savo kūrinių popieriaus ir spaustuvės. Jaunus rašytojus spaudžia rusiškoji letena, uždėta ant viso lietuviško kul-tūrinio gyvenimo.

Bieliauskas mini mirusius Kazi Borutą ir Petrą Cvirką. Kol Boruta buvo gyvas, tai sovietų čekistai, gudavi-čių ir bieliauskų padedami, Kazi Borutą keturis metus po Vilniaus kalėjimus ir čekos pogrindžius tase ir kanki-no. Tardymams galo nesimatė. Jį persekiojo ne tik tai-laisvės atėmimu, bet ir kasdieniniame gyvenime, skriaus-dami butu ir maistu. Gudauskai taip eigėsi su Boruta tik todėl, kad jo negalėjo palenkti sovietų imperiālismo politikos.

Nepriklausoma Lietuva "trečio fronto" nebijojo. Ten jis buvo, leidžiamas, pardavinėjamas ir skaitomas. Tuo tarpu "tarybinė Lietuva bijo, kad kuris nors jaunas rašytojas nepradėtų savarankiškai galvoti ir rašyti, kad jis nenukryptų nuo nustatytos partinės linijos, kad ne-nuklystų nuo svarbiausio tikslo — Maskvos imperiāliz-mo. Kol okupantas vers bieliauskus laikyti tokios lini-jos, tai jauni rašytojai taps tiktais senais rašytojais, bet literatūros veiklą jie nesukurs.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

nyno upės, susisiečia su plačiais Tovelninkų girios masyvais, priklausantiems jau Pakalnės apskrčiai. Vakarinis šios girios šonas neprieina prie Priekagrabės kanalo, jungiančio Nemunyno ir Deimenos upes. Lab-guvos giria yra padalinta į keturias miškų urėdijas. Mažųjų Naujokų (vok. Kl. Naujok) urėdijai (1938 m. pavadinatai Forstamt Erlenwald) priklauso miškų ma-syvai į šiaurę nuo Labguvos. Rytinė šių miškų dalis nusitęsia tarp Deimenos upės ir Priekagrabės kanalo, gi vakaruose jie plečiasi palei Kuršių Marių pamari. Luknojų urėdijai priklauso didžiulė Luknojų giria su Didžiąja Samanų Pelke (vok. Grosses Mossbruch), esančia tarp Nemunyno upės intakų, Lauknos ir Tim-bros upių, ir apimančia apie 120 kvadratinį kilometrų plotą. Kiti Labguvos girios masyvai yra adminis-truojami žargilių ir Mielaukių urėdijų.

Šalia šių Labguvos girių masyvų, apskrities ribo-se dar yra ir dideli Buominės miškų masyvai, anks-čiau vadinti Aukštųjų miškais. Šie miškai yra iki šių dienų išlikusių natūralių priešistorinių miškų liku-čiai. Šie miškai senais laikais plėtėsi nuo pat Nemuno iki mozurų (galindų) ežerų Lenkijos pasienyje. Buo-minės miškų plotai buvo padalinti tarp septynių urė-dijų su joms priklausančiomis 34 girininkijomis. Skaitlingos čia dirbančios lentpiuvės turėjo pakanka-mai darbo, perdirbdamos vertingą miško medžiagą į apdirbtus baltius ir lentas. Mielaukiuose veikė miško perdirbimo fabrikas, kur iš alksnių kamienų būdavo piaunamos lentikės, pritaikytos pieštukų gamybai, o Labguvos buvo klumpes gaminas fabrikas.

Gertlaukių miškai taip pat yra platūs. Pietuose jie susisiečia su Leipių ir Druskių girionimis, esančia-mis jau Vėluvos apskrityje ribose. Be šių miškų, Lab-guvos apskrityje dar yra ir keli mažesni miškai — Kuglaukių giria, Kampininkų miškelis, Meikių giria ir kt.

Labguvos apskrityje taip pat yra nemaži gero mo-

MOTINA

Dr. Juozas Šabanas, 1968 m. miręs Chicagoje, paliko savo sūnui Algii nepaprastai gražias mintis apie jo mo-tiną. Jie tinka kiekvienai motinai, užtat MOTINOS DIE-NOS progą jas čia ir pakartojame:

Dr. Juozas Šabanas

Kai tu tik į pasaulį atėjai, pir-mas žmogus, kuris dėl tavęs kentėjo, buvo tavo Motina.

"...Viskas mirtinga. Amži-nas gyvenimas skirtas tik moti-nai. O kada motinos nebėra gy-vųjų tarpe, ji palieka atmini-mus, kurių dar niekas nedrįso suteršyti. Motinos prisiminimas pripildo mus paguodos, kaip okeanas, neribotas okeanas, pri-pildo upes, sausurų metu išdžiū-s-tancias..."

Kai tu buvai mažytis ir bejė-gis, motina tada turėjo tavim daugiausia rūpintis: penėti, vy-styti, migdyti ir verkiantį raminti. Ji jau tada suprato, kad tu, pvz., prie muzikos nusira-mindavai ir užmigdavai, todėl-tave priveždavo vežimuku prie radijo, ir tu besiklausydami užmigdavai. Tavo pirmuosius judesius, tavo pirmuosius dan-tis, kurie už 4½ mėn. išdygo, pastebėjo irgi motina. Tada motina turėjo eiti dirbti ir ne-turėjo mergaitės tau prižiūrėti, tai nusiėzdavo į klinikų lopšė-lį, o vakare parsiveždavo namo. Jau tada supratai, kad svetima globa blogesnė už motinos, nes porą dienų smarkiai pavertė. Tačiau ta svetimoji globa ir pa-mokė šio to, kai motina parsiveždavo iš lopšelio namo, tu bu-vai ramus, geras ir švelnus, vi-sus savo amžiaus rūpesčius pa-miršęs.

1941 m. birželio mėn., 22 d. prasidėjo karas. Tu buvai pas-bobutė Birzuose. Vėlai vakare su mama atvažiavę radom tavę bemiegantį. Mama tuoj tave pasiėmė, miegantį glamonėjo ir džiaugėsi. Taip buvo gražu žiū-rėti į jį. Tu to neatsimintum, ne-jei ir nebūtum miegojęs. Ir kai mudu išvažiavom į Kauną, ypač-mamai buvo gaudu su tavim skirtis.

Antrą savo gyvenimo žiemą praleidai Kaune su tėvais, savo motinos globoj ir priežiūroj. Dienomis jai rūpėjo, kad tu bū-

tum gerai apręgtas, kad gerai valgytum. Motinai vis atrody-davo, kad tu mažai valgydavai ir vis versdavo daugiau valgyti. Ji buvo pasiryžusi pati nieko nevalgyti, kad tik tu turėtum, ką valgyti. Jeigu tu gyvenime kada nors turėsi badauti ir nie-kas tau nenorės padėti, žinok, kad pasaulis tėra vienas žmogus, kurs tau viską gali padaryti, ati-duoti paskutinį kšną ir pati nu-mirti. Tas žmogus yra tavo motina.

Naktimis ji nuolat rūpinosi, kad nenusispaudytum, kad ne-suašaltum. Kad ir labiausiai nu-vargusi, motina naktimis nuo-lat atsisuodavo Tave apžiūrėti ir apklostyti. Ji būdavo laimin-ga, matydama Tave sveiką, ra-miai vaikišką miegą bemie-gantį.

Saugumo sumetimais karo metu tu buvai pas bobutę kai-me. Motina tavim rūpinosi ir labiausiai pasilgdavo. Tas ta-vės ilgesys buvo toks didelis, kad apie tave kalbėdama net apsiaverkdavo. Tas josios aša-ras aš visada prisiminsiu. Ypač-tos ašaros tau turi būti bran-gios, nes žinok, kad motinos ašaros dėl savo vaiko yra nuo-širdžios, kaip iki pasiaukojimo nuosirdi ir tikra motinos meilė vaikui, kurios niekada netemdo jokios išsikačiavimo ir kitokios išrovavimo mintys. Ką motina sako arba daro savo vaikui, tas viskas yra tiek pat tikra, kaip žinojimas, kad po nakties bus diena ir yra tiek brangu, kaip žemei saulės šviesa ir šiluma.

Tu mėgai pasakai. Kada mo-tina visas mokėtas pasakas iš-pasakodavo, tu norėdavai dar, ji pradėdavo pasakoti visokias savo išgalvotas pasakas apie vi-sokius gyvulius, žvėris, anties ir garlaivius, žinoma, neužmirš-davo pridėti, kad geriems vai-kams, gyvuliukams, visada ge-rai sekasi, o kurie neklusos — tiems negerai išeina.

Tu verdančiu pieau nuside-ginai. Motina labai pergy-ven, negalėjo žodžio ištarti, tik verkė. Ji laikė tave glėby tris naktis, kad tik tau būtų pato-giau gulėti ir galėtum pamiego-ti į ją. Tu buvo labai išvargusi, miegojusi, bet tuo ji nesiskun-dė, net nesirūpino. Jai tik rūpė-jo, kad tau būtų geriau. Kai tu nusišypsodavai, jai buvo links-ma, tada ji gyveno ne savo, bet tavo gyvenimu. Esu visai tik-ras, kad ji būtų sutikusi save nudęginti, kad tik tau nereikėtų

kentėti ir jeigu tuo būtų galima greičiau tave pagydyti. Tokia yra motinos meilė. Jei motina galėtų, vaiką pavaduodama per-sirgti už jį visas ligas ir kitokias nelaimes pakelti, taip pat numir-ti — ji tą tuoj padarytų. Jei gy-venime atsidursi tokioj padėty, kad iš niekur jokios pagalbos ir paguodos nebus, atsimink motiną ir žinok, kad ji už savo vaiką visada yra pasiryžusi vis-ką daryti, ne vien vaiko džiaug-smu, bet ir skausmais dalytis. Sunkiomis gyvenimo valando-mis motinos pasiryžimai viską pakelti — palengvina.

Begyvenant šaltame Tiroly, tu susirgai ausų uždegimu. Tu tą ligą laimingai nugalėjai. Nu-galėjai tu ją dar ir dėl to, kad tavo motina tacim rūpinosi, slaugė ir naktimis nemiegojo. Tu turi būti laimingas, kad to-kiais laikais turėjai tokią prak-tišką gyvenimo reikaluose mo-tiną ir kad ji iš profesijos gy-dytoja.

Aš dažnai galvoju, kodėl kny-gose ir visur kitur daug plepa-ma apie didelius žmones, dide-lius išradėjus, rašytojus, karo vadus, bet niekieno nesakoma apie jų motinas. Juk jų moti-nos buvo pirmosios, kurių dėka jie iš viso žemėje gyveno. Moti-nos ašaros tau turi būti bran-gios, nes žinok, kad motinos ašarų aplinkui nieko nematė ir beveik nieko neįautė, motinos dėl jų naktimis nemiegojo, rūpinosi, vargo ir kentėjo, viską atiduodamos...

Paskui tyliai išėdavo iš šio pasaulio, jokio atpildo nereika-laudamos. Vienintelė jų viltis būdavo savo vaikus matyti lai-mingus, ir jei ta viltis nors dali-mi išsipildydavo — motinai bū-davo didžiausias džiaugsmas.

Jeigu likimas taip norės ir ta-vo dalis bus geresnė kaip tavo tėvo, kai būdamas subrendęs vyras dar turėsi motiną, tu pats jausi, kad esi daug laiminges-nis, tuo pačiu tu turėsi būti ir kitiems geresnis...

The Iron Curtain
Isn't soundproof.

She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.
Write to Radio Free Europe, Box 1966, Mt. Vernon, N.Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

HENRIKAS TOMAS - TAMAŠAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

2

Šalia to kitas naujas kelias buvo išvestas tarp Ne-munyno ir Gilijos miestelių, pačiame Kuršių Marių pamaryje. Vėliau prasidėjęs pastovus garlaivų susi-siekimas įvairiomis kryptimis taipgi labai palengvino apskrities gyventojams jau be ypatingo vargo pasiekti įvairias lokalinio pobūdžio ir svarbos vietas, o taip pat ir keliones į tolimesnes vietas bei didesnius mies-tus.

EKONOMINĖ LABGUVOS APSKRITIES GYVENTOJŲ BOKLĖ

Svarbiausios Labguvos apskrities ūkio šakos buvo žemdirbystė ir miškų ūkis. Apskrities ribose buvo vie-nas dvaras, turįs 1000 ha žemės. Kiti dvarai turėjo tarp 200 — 400 ha žemės. Dauguma stambesnių ūkių turėjo iki 100 ha žemės, gi kaimo gyventojų didžiūma valdė vidutinio ar smulkaus dydžio ūkius.

Pieninių tinklas apskrityje buvo patogiai išdėsty-tas, taip pat ir apskrities ribose veikė malūnai buvo lengvai ir patogiai gyventojų pasiekiami. Bet kokia smulki pramonė apskrities ribose buvo daugiau viet-i-nio pobūdžio, patenkinanti tik vietos gyventojų reika-lavimus. Labguvoje ir Gilijos miestelyje buvo kopūstų rauginimo įmonės. Jose buvo sunaudojamas vietoje išauginamų kopūstų derlius. Be to, Labguvos mieste dar buvo ir nedidelės apimtys kailių dirbtuvė.

Labguvos apskritis buvo garsi savo dideliais miškų masyvais. Tarp jų pirmoje eilėje tenka paminėti Lab-guvos girią. Ši giria, nusitęsianti į rytus nuo Labguvos miesto, apima 22,397 ha plotą ir šiaurėje, prie Nemu-

TURIZMAS LABGUVOS APSKRITYJE

Didžiuliai miškų masyvai, skaitlingos upės ir ka-nalai, išvagyję Labguvos apskrities žemes, bei gana ilgas Kuršių Marių pamario ruožas kas metais sutrauk-davo į čia daug ekskursantų, turistų ir vasarotojų. Tu-ristus ir ekskursantus priglaudavo ir nakvynėmis ap-rūpindavo Labguvoje, Lauknoje ir Ragainiuose prie Mielaukių veikią turizmo viešbučiai.

Labguvos miesto gyventojų mėgiamas iškylų ir ekskursijų kelias iš Labguvos vedė per mišką į Pupe-lius (vok. Poeppeln), išsistačiusius Deimenos pakran-tėje, Mažųjų Naujokų girios pakraštyje. Vasaros karščių metu daugumas Labguvos miesto gyvento-jų patraukdavo į pamari, link smėlėtų paplūdimių prie Agilos kaimo. Čia Kuršių Marių pakrantės gana sek-lios, todėl galėdavo naudytis ir menki plaukikai, o taip pat ir ištisos šeimos su mažamečiais vaikais. Kas iš miestiečių norėdavo į pamari patekti be didelio var-go, tie pamari pasiekdavo garlaiviais, kursuojančiais tarp Labguvos ir Agilos kaimo. Agilą pasiekę, tokie keleiviai apsidavdavo Augšteinio viešbutyje. Čia val-gykloje užkandė ir kavos išgėrė, jie galėdavo vykti į pamari pasimaudyti ir pasikeipti saulėje, išsisklaide-po pakrantės smėlynus ir kopas.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ,
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-6476
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, G. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bendažai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

**SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJINIENAS**

CLEVELAND, OHIO
ALT Clevelando skyriaus žinios
Nauja skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė sekanti: Pirmininkas (susirinkimo išrinktas) — Algimantas Pautienis, vicepirmininkas ir sekretorius — Vytautas Stuoģis, vicepirmininkas informacijai — Marijus Blynas, vicepirmininkas parengimams — Antanas Jonaitis, vicepirmininkas finansams — Elena Šarkauskienė ir išdėninkas — Algis Rutkauskas.

Lojalumo paradas: Š. m. gegužės mėn. 1 d. įvykęs metinis Užsienio Karų Veteranų Sąjungos surengtas Lojalumo paradas praėjo sėkmingai. ALT vadovaujama lietuvių grupė dalyvavo su vėliavomis, automobiliais ir atitinkamais plakatais, remiančiais griežtesnę politiką komunistų atžvilgiu.

GRADINSKAS
GARANTUOTAS
AM RADIJAS
TIK 8.50
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės važiuoti į Lietuvą arba iškviesti į Lietuvos savo gimines, tai jau metas iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo organizuoti keliones į Lietuvą ir jau nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią vasarą jis organizuoja net 8 ekskursijas. Pirmosios dvi jau pėnos, bet liepos 6, 19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose dar yra kelios laisvos vietos, bet joms reikia skubiai registruotis. Visais kelionės reikalais kreipkitės į:
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

**PERKRAUSTYMAI
MOVING**
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERMANAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

**BUTŲ NUOMAVIMAS
SAVININKAMS NEMOKAMAI**
Namų pardavimas, pirkimas.
Išvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapella
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.
**DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO**
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

manistų atžvilgiu. Su automobiliais dalyvavo ALT skyriaus valdyba, lietuviai Budžiai ir LVS Ramovė. Taip pat prisidėjo studentų atstovai ir kiti.
Lietuvos okupacijos — tragišųjų birželio įvykių minėjimas: Minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. birželio mėn. 20 d. 12 val. Lietuvių Kultūriname Darželyje, lietaus atveju šv. Jurgio liet. parap. salėje. Plačiau vėliau.

ALT Clevelando skyriaus metinis susirinkimas paskyrė \$50 auką paremti Čiurlionio Ansamblio kelionei Pietų Amerikon ir \$50 Clevelando liutuanistinių mokyklų Aukuro Ansambliui.

ROCKFORD, ILL.
Vėl mirtis pas mus sukinėjasi
Viskas mūsų žemėje mainosi. Jaunieji auga, tarpsta, vieškeliais važinėja — kaip vabalai laksto. Senesnieji sirpsta, noksta ir krinta kaip obuoliai rudenį.

Povilas Einoris, senosios kartos lietuvis, sulaukęs 88 metų amžiaus, trumpai pasirgęs, šiomis dienomis mirė. Gimęs Lietuvoje dar jaunas būdamas atvyko į šią šalį, apsisitojo Rockforde, kur sukūrė šeimą su Dorothy Masitis, užaugino sūnų Raimondą, dirbo pianinu išdirbystėje, o išėjęs į pensiją įsigijo nuosavus namus su dideliu sklypu žemės, buvo darbštus, augino daržoves ir specializavosi uogų aivių auginime, kurias iš jo kaimynai noriai pirkdavo.

Paliko nuliūdusį sūnų Raimondą Rockforde, brolių Petrą Cambridge, Conn., ir dar kitų giminių. Dvasiniu patarnavimu velionį aprūpino evangelikų kunigas Beckstrand. Palaidotas Green Wood kapinėse. Gili užuojauta sūnui Raimondui, broliui Petriui ir visoms giminėms.

Mirė Edvardas Stacijonis
Rockfordo antros gentkartės lietuvis, čia gimęs ir augęs Edvardas Stacijonis ilgai sirgęs mirė šv. Antano ligoninėje, sulaukęs tik 55 metus amžiaus. Pavojinga liga priskubino ir daktarai nebegalėjo išgelbėti jo gyvybės. Velionis buvo sukuręs šeimyninį gyvenimą su italų

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Parasų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
SIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

**SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus**
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapella
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

**DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO**
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

"Motociklų lenktynės" — iš Kodak foto mėgėjų konkurso.

kilmės Ina Gonfiantini, išaugino vieną sūnų ir vieną dukterį. Lietuvių tarpe mažai tebuvo žinomas. Dirbo popieriaus fabrike inžinierių divizijoje. Kai kurie Lietuvių klubo nariai dar pažinojo ir jo tėvus. Visi buvo geri lietuviai, ką rodo ir tas faktas, kad Edvardas savo pavarde nekeitė, o paliko grynai lietuvišką. Reiškia, dar vieno jauno tautiečio netekome.

Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Kalvarijos kapinėse. Reiškia užuojautą žmonai, sūnui, dukrai, broliams, seserims ir anūkams. Žvalgas

Suvalkiečių Dr-ja

Lietuvių Suvalkiečių Draugija Chicagoj sėkmingai veikia virš 30 metų. Kiek anksčiau įsisteigė šakių apskrities klubas, o vėliau suorganizuota Dr-ja, kuri daugumoje sudaro suvalkiečių. Tai, šios trys gerai veikiančios draugijos apima ir sujungia apie tūkstantį organizuotų suvalkiečių. Tai jau organizuota jėga, bet iki šiol jie visi dar veikia neturėdami tarpusavio ryšio ir koordinuotos veiklos.

Balandžio 23 d. įvykęs susirinkimas jų Hollywoodo salėje parodė, kad į dr-giją reikia įrašyti daugiau jaunų ir pajėgių žmonių, kurie galėtų ir norėtų pasidaryti organizacijos gero veiv.

Šį susirinkimą atidarė pirm. L. Vasilevas, sveikindamas ir apgalbėdamas, kad paskutiniu laiku mirė du labai aktyvūs ir darbštūs draugijos nariai: Juozas Balčias ir Petras Belūnas (Belens). Į mirusiųjų vietą įstojo 8 nauji nariai. Jų pavardės perskaite fin. sekr. K. Ulevičius: K. Debnieris, St. Raudzys, J. Jonikas, J. Jurkonis, ir keturi pirmininko vaikai — jaunuoliai — studentai: Edvardas, Dalia, Leonas ir Arūnas Vasilevai, kurie gyvena, 7020 So. Rockwell St., Marquette Parke. Tai pavyzdingas tėvas ir draugijos pirmininkas, kurs su visa savo šeima, 6 asmenų skaičiuje, dalyvauja organizaciniame gyvenime. Buvo pageidaujama, kad į dr-ją įsirašytų daugiau narių.

Iš praėjo mėnesio protokolo paaiškėjo, kad šiuo metu dr-ja pilnai apsimokėjusių narių už 1971 metus turi 230, o kitiems pasiūstyti pranešimai susimokėti nario mokesį laiku, kad nebūtų suspenduoti. Draugija yra gana turtinga. Ji turi pinigų banke \$13,039.09 ct. Draugijos yra didžiausios išlaidos sergančioms dovanos po \$5.00 ir mirusiems vainikai po \$20. Draugija kasmet vis paauga savo narių skaičiumi ir turu. Be jokio vargo sudaroma valdyba ir

parenkama komisija bei pramogoms rengti darbininkai ir taktininkai.

Kaip pareiškė K. Ulevičius, pirmuoju dr-jos nariu yra Mary Endziulis, lukšietė-šakietė, viena ano laiko dr-jos organizatorė ir pirmoji narė. Ji gyvena Gage Parke.

Visi valdybos nariai padarė savo pranešimus, kurie buvo vienbalsiai priimti ir pagirti. Nariai pritarė šokių įvedimui po susirinkimo. Tuo pagyvinama veikla ir nuotaka.

A. Gintneris

**"NAUJINIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS**

Intertrade Express Corp. sakydavo jums anksčiau, o dabar tai patvirtina Jūsų gimines —
UŽSAKYK TIK
SPECIALIAUS RUBLIO
PAŽYMĖJIMUS
I LIETUVĄ
Jie yra geriausia dovana.

Tie Specialūs Rubliai yra keturis kartus vertesni už paprastus rublius. Su Specialaus Rublio Certifikatais Jūsų gimines gali gauti viską, ką jie tik nori nusipirkti už mažą reguliarios kainos dalį, — tikrumoje už jos ketvirtadalį ar net dar už mažiau. Kai kurie daktai yra taip pigiai įkainuoti, kad juos perkant vieno dolerio vertė prilygsta 10 rublių.

Rašykite ar skambinkite mums ir mes prisiimsime jums nemokama naują iliustruotą katalogą. Jūs įsitikinsite, kad Specialaus Rublio Certifikatai yra geriausia dovana Jūsų giminėms, pristatoma į namus laike 3-4 savaitių. Kalna \$2.13 už vieną Specialų Rublį. Jokius kitokių mokesčių nėra. Jūs galite slūsti bet kokią sumą. Pilna garantija.

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ
Tik ribotam laikui.
MOSKITCH 408 IE \$2875.00
MOSKITCH 412 IE \$2995.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$1895.00
Gaunami tik riboti kiekiai, todėl nelaukite — užsakykite dabar. Mes taip pat užsakome butus kooperatyvuose namuose.
Reikalaukite mūsų nemokamo Katalogo.

help your
HEART FUND
help your HEART

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gelės ir vainikai antkaspjuozas ir įnušonded hid
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)**
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Reikalauja daugiau ir daugiau šalpos

Springfielde Atstovų Rūmų viešosios šalpos komitetas priėmė kelis įstatymų projektus, kurie padidintų šelpiamiesiems mokamas sumas. Niekas prieš šį projektą nepasiskandė, o Springfielde suvažiavusių šalpos gavėjų buvo apie 500. Jie visi rėmė lėšų padidinimo projektą.

Šiuo metu Illinois gyvenanti keturių asmenų šeima gauna šalpos 3,400 dol. per metus, pagal naują projektą šeima gautų 5,000 dol. Infliacija labai sumažinusi šelpiamųjų perkamąją galią.

Kiti pasiūlymai reikalauja panaikinti 97 dol. ribą mokamą šelpiamiesiems.

MARQUETTE MATTRESS CO.

Mattresses Box Springs, all sizes. Brand Names, discontinued patterns. Mixmatched sets — up to 50 percent off. Bunk beds, trundles, sleepers. Bedroom Suites. Quality at low, low prices.

3150 West 63rd Street, Chicago

Phone 434-5815

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

kant už šelpiamųjų butus, kad jie galėtų nuomoti geresnius butus. Valdžia turėtų sumokėti ir garantijos depozitą už šelpiamuosius, kurie patys negali jo sumokėti. Valdžia turėtų sumokėti ir už butui padarytą žalą ir nuostolius.

Reikalaujama padėti šelpiamiesiems eiti į teismus prieš tokius namų savininkus, kurie nenori šelpiamųjų šeimoms nuomoti butų. Reikalaujama, kad viešosios šalpos komisija turėtų šalia septynių pagrindinių tarybos narių dar keturius iš šelpiamųjų. Buvo reikalaujama dar sveikatos draudimo šelpiamiesiems, tačiau tą pasiūlymą komitetas atmetė.

Tiria sveikatos padėtį Čikagoje

Čikagoje lankėsi senato sveikatos reikalų pakomitetis, kuriam vadovauja sen. Edward Kennedy. Jis aplankė tris Čikagos ligonines, kelias klinikas ir motinų ir vaikų sveikatos centrą.

Susirinkime apklausti gyventojai skundėsi įvairiais sveikatos priežiūros trūkumais. Pats meras Daley pripažino, kad reikia keisti visą sistemą, nes dabartinė priežiūra yra nepakankama, neįgyja visiems teikiama ir per brangi.

Kur dirbo, ten vogė

Policija ilgai suko galvas dėl kovo 27 d. vagystės šiaurinėje Čikagoje, Abbott Laboratorijos patalpose, kur buvo pavogta 180,000 amfetaminų.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

tablečių ir kelios statinės to paties vaisto miltelių formoje. Pastebėjusi, kad iš vieno Waukegano jauno vyro buvo išnešami paketai, kurių atvyksta pasiimti jauni žmonės, policija padarė kratą ir rado didelius kiekius amfetaminų. Paaikėjo, kad buto savininkas dirba Abbott laboratorijoje. Iš dviejų suimtų jaunuolių, atvykusių pasiimti vaistų, vartojamų įvairių narkotikų mėgėjų, vienas irgi buvo Abbott tarnautojas. Visi suimti ir apkaltinti vagyste.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

REMODELING & REPAIRS

FAST & PROMPT SERVICE

Superior workmanship.

Call for free estimates & beginning dates. Reasonable prices, licensed & insured.

Call 725-6411

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—